

Länsstyrelsen
Västernorrland

Bevarandeplan Natura 2000

Ravin på Ronön SE0710204

© Lantmäteriet Geodatasamverkan - LM Ortofoto färg, © Länsstyrelsen Västernorrland

Namn:	Ravin på Ronön
Sitecode:	SE 0710204
Områdestyp:	SCA 2011-03
Areal:	2,7 ha
Skyddsform:	Biotopskyddsområde N02/29B
Kommun:	Örnsköldsvik
Naturvårdsförvaltare:	Skogsstyrelsen
Koordinat:	699953/164186
Karta:	18I 9I
Ägarförhållanden:	privat
Uppdaterad:	2018-06-04

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ALLMÄNT OM NATURA 2000	3
1.1 Allmänt om bevarandeplanen.....	3
2. GRUNDER FÖR UTPEKANDE	3
2.1 Ingående naturtyp och art enligt art- och habitatdirektivet	3
3. BEVARANDESYFTEN OCH BEVARANDEMÅL.....	4
4. OMRÅDESBESKRIVNING	4
4.1 Allmän områdesbeskrivning	4
5. EKOLOGISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	4
5.1 För området i dess helhet	4
5.2 För ingående naturtyp enligt art- och habitatdirektivet.....	5
5.3 För ingående art enligt art- och habitatdirektivet	5
6. HOTBILD MOT NATURA 2000-OMRÅDET	5
7. BEVARANDEÅTGÄRDER.....	6
7.1 Områdesskydd.....	6
7.2 Skötsel	6
8. BEVARANDESTATUS	7
9. UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL	7
10. REFERENSER	7
11. KARTOR	8

1. Allmänt om Natura 2000

Natura 2000 heter det nätverk av skyddsvärda områden som alla EU:s medlemsstater ska bidra till att skapa enligt EU:s två naturvårdsdirektiv, Art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter) samt Fågeldirektivet (Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar). Syftet är att bidra till bevarandet av den biologiska mångfalden inom gemenskapen. Sverige har som medlem i EU åtagit sig att se till att naturtyperna och arterna har gynnsam bevarandestatus, dvs. att de finns kvar i långsiktigt hållbar omfattning genom att vidta bevarandeåtgärder i form av skydd och skötsel. Genom 15–17 §§ Förordningen (1998:1252) om områdesskydd har EU-direktiven implementerats i svensk lagstiftning. Ett särskilt tillstånd krävs om man vill utföra åtgärder som kan påverka miljön i ett Natura 2000-område på ett betydande sätt. Som en hjälp vid arbetet med att bevara naturvärdena i Natura 2000-områden samt som ett stöd för verksamheter som bedrivs i anslutning till området ska det finnas bevarandeplaner för samtliga områden.

1.1 Allmänt om bevarandeplanen

Bevarandeplanen är det dokument som ska beskriva vad som är syftet med bevarandet av varje enskilt Natura 2000-område och som ska ange vilka bevarandeåtgärder som planeras. Bevarandeplanen behandlar områdets ingående naturtyper och arter som finns upptagna i EU:s två naturvårdsdirektiv, Art- och habitatdirektivet samt Fågeldirektivet. En viktig del i arbetet med att vidta nödvändiga bevarandeåtgärder är formuleringen av bevarandesyfte och bevarandemål för varje Natura 2000-område samt att planera och prioritera vilka bevarandeåtgärder som behövs utifrån i dagsläget kända förhållanden och hot. Bevarandesyftet utgår från 17§ Förordningen om områdesskydd som anger att länsstyrelserna ska upprätta beskrivningar av syftet samt för de livsmiljöer och arter för vilka gynnsam bevarandestatus ska upprätthållas eller återställas.

2. Grunder för utpekande

2.1 Ingående naturtyp och art enligt art- och habitatdirektivet

Området är utpekad att ingå i nätverket Natura 2000 enligt art & habitatdirektivet mot bakgrund av att det inom området finns i direktivet ingående naturtyp (tabell 1) och art (tabell 2).

Tabell 1. Ingående naturtyp och enligt art- och habitatdirektivet

<i>Kod</i>	<i>Naturtyper</i>	<i>Areal (ha)</i>	<i>Andel (%)</i>
9050	Örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ	2,7	100

Tabell 2. Ingående art enligt art- och habitatdirektivet

<i>Kod</i>	<i>Art</i>
1902	Guckusko (<i>Cypripedium calceolus</i>)

3. Bevarandesyften och bevarandemål

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Natura 2000-området Ravin på Ronön omfattar en örtrik granskog. Det prioriterade bevarandesyftet är att bevara naturmiljön i området med dess naturliga hydrologi och förekomst av guckusko.

Området är skyddat som biotopskydd. Något ytterligare behov av bevarandeåtgärder är inte känt. Om miljön i ravinen blir så sluten att guckusko påverkars negativt kan ett uttag av enstaka granar vara motiverat för att öka ljusinsläppet för att gynna guckusko. I tabell 3 finns en sammanfattning av de bevarandemål som anger det tillstånd som bör råda i det enskilda området för att optimera områdets bidrag till uppnåendet av gynnsam bevarandestatus på nationell, biogeografisk eller EU-nivå.

Tabell 3. Bevarandemål för ingående naturtyp och art

<i>Naturtyp/Art</i>	<i>Bevarandemål</i>
9050, Örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen bibehålls i minst 2,7 ha Naturlig hydrologisk regim råder.
1902, Guckusko (<i>Cypripedium calceolus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Populationens storlek bibehålls eller ökar. Minsta antalet individer får ej understiga 100 blommande individer.

4. Områdesbeskrivning

4.1 Allmän områdesbeskrivning

Natura 2000-området är beläget på nordvästra delen av Ronön strax nordväst om norra Ulvön vid Höga kusten. Området består av en ravin med örtrik, näringsrik granskog som innehåller en värdefull population av guckusko. I dagsläget bor ingen på ön. Tidigare bedrevs sannolikt både plockhuggning och kreatursbete på ön av Ulvöborna.

5. Ekologiska förutsättningar

5.1 För området i dess helhet

Den relativt opåverkade ravinen med sin rika och näringsrika granskog utgör en betydelsefull livsmiljö för många arter och har förutsättningar att vara det så länge inte området kalhuggs och hydrologin inte påverkas i närområdet.

5.2 För ingående naturtyp enligt art- och habitatdirektivet

9050, Örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ

Barrskogar eller blandskogar med gran på näringsrika jordar. Lokalerna ligger ofta i låglandet, i dalgångar eller på sluttningar med finsediment och rörligt markvatten. Högorter och ormbunkar dominerar men i torrare partier är lågorter vanligare. Översilade örtrika sumpskogar på sluttande mineraljordar kan ingå.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Gammal skog med lång trädkontinuitet. Detta är viktigt för många kärlväxtarter, t.ex. norna och guckusko, samt för flertalet marklevande mykorrhizasvampar. Trädskiktet är även avgörande för lokalklimatet i beståndet.
- Förekomst av strukturer och substrat är en förutsättning för lavar och svampar knutna till naturtypen, samt även för vedlevande insekter. Exempel: död ved, torrträd, gamla och grova träd (även lövträd) med dithörande barkstruktur vilka dessutom är viktiga som hålträd för fåglar.
- Opåverkad hydrologi är viktigt både för områden som ligger i raviner och sluttningar och för flacka områden. Rörligt kalkförande eller basiskt markvatten är ofta en förutsättning för naturtypen och för flera av dess arter.
- Näringsrika basiska jordar och/eller kalk, grönsten eller andra basiska bergarter.
- Naturlig dynamik vilket omfattar störningar, som t.ex. stormfällningar, insektsangrepp och översvämningar.
- Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de typiska arterna. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på förändringar.

5.3 För ingående art enligt art- och habitatdirektivet

1902, Guckusko *Cypripedium calceolus* förekommer nästan enbart på kalkrika, näringsrika och fuktiga marker och växer helst i halvöppna miljöer. Tillgång på rörligt markvatten är viktigt för arten. Guckusko gynnas av måttlig störning så länge fältskiktet och hydrologin inte påverkas i större utsträckning. Arten sprider sig vegetativt med jordstammar, men även med mycket lätta vindspridda frön. En rimlig uppskattning av spridningsavstånd är upp till 1000 m.

Guckusko är känslig för bete, eller snarare trampet från betande djur. Arten gynnas av en måttlig störning, som håller markerna någorlunda solöppna utan att påverka fältskiktet i någon högre grad.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Livsmiljön är bevarad i sitt ursprungsskick.
- Täckningsgraden av högre vegetation är måttlig.
- Markskiktet är intakt.
- Naturlig hydrologisk regim ska råda inom området.

6. Hotbild mot Natura 2000-området

Ravinen på Ronön är förutom att vara skyddat inom nätverket Natura 2000 också skyddat som biotopskydd enligt svensk lag. Verksamheter och faktorer som kan tänkas påverka Natura 2000-

området negativt visas i tabell 4. Det största hotet mot guckuskon är sannolikt att ravinen blir för igenväxt.

Vid beskrivandet av hotbilden för ett område kan endast nu kända problem belysas. Det är viktigt att ha i åtanke att nya hot troligen kommer att identifieras i framtiden. De hot som är av global karaktär t.ex. klimatförändringar och atmosfäriskt spridna miljöbelastningar kan inte lösas genom områdets skötsel. Tyngdpunkten för hotbilden av varje enskilt Natura 2000-objekt ligger främst på lokala hot från landskaps- till artnivå.

Tabell 4. Verksamheter och faktorer som utgör reella och potentiella hot mot områdets naturtyp och art

<i>Naturtyp/Art</i>	<i>Hot</i>
9050, Örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ	<ul style="list-style-type: none"> • Skogsbruksåtgärder i anslutning till området. • Verksamheter som påverkar hydrologin inom eller i nära anslutning t.ex. grävning.
1902, Guckusko (<i>Cypripedium calceolus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Igenväxning, för tät skog. • Skogsbruksåtgärder i anslutning till området.

7. Bevarandeåtgärder

7.1 Områdesskydd

Området är förutom att vara skyddat inom nätverket Natura 2000 också skyddat som biotopskyddsområde enligt svensk lag. Området har därför det rättsliga skydd som det kan tänkas behövas. Enligt 7 kap 28 a § miljöbalken krävs det tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka ett Natura 2000-område.

Tillståndsprövningar ska utgå från hur verksamheten eller åtgärden påverkar områdets bevarandemål och möjligheten för området att uppnå bevarandesyftet.

7.2 Skötsel

Utgångspunkten för området är att det i huvudsak bör utvecklas fritt under naturliga förhållanden och processer. Eftersom guckusko missgynnas av en alltför tät och igenväxt miljö kan det dock bli aktuellt med återkommande försiktig plockhuggning av gran. Populationen i området har en negativ trend vilket beror på att ravinen har blivit för tät. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder visas i tabell 5.

För att gynna guckuskobeståndet genomförde Skogsstyrelsen 2004 en naturvårdsgallring i ett mindre område där gran av olika höjd avverkades för att uppnå en flerskiktad och glesare skog. I och med gallringen sänktes grundytan i det aktuella området från 30 till 25 m²/ha.

Tabell 5. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

<i>Skötselåtgärd</i>	<i>Tidpunkt</i>	<i>Prioritet</i>
Uttag av gran	Vid behov	1

8. Bevarandestatus

Bevarandestatusen för området i sin helhet är gynnsam då området är relativt opåverkat från storskaligt skogsbruk och en god hydrologisk regim råder. Statusen för den ingående arten är däremot inte tillfredsställande i nuläget eftersom antalet blommande plantor är för få.

9. Uppföljning av bevarandemål

Uppföljning av naturtyper och arter sker enligt Naturvårdsverket riktlinjer för uppföljning av skyddade områden och är beskrivna i regionala uppföljningsplaner på Naturvårdsverkets hemsida. Områdesvis uppföljning kommer att ske inom ett enskilt Natura 2000 område ifall det finns faktorer som där behöver följas upp särskilt och som inte fångas upp av den regionala uppföljningsplanen. Utvärdering av gynnsam bevarandestatus för naturtyper och arter sker på biogeografisk nivå, för Västernorrlands län den boreala regionen.

Inom området bör särskild hänsyn tas till nedan stående art/arter i uppföljningen. Eventuella åtgärdsprogram ska beaktas vid uppföljningen. Uppföljningen sker enligt följande:

1902, Guckusko (*Cypripedium calceolus*)

- Lokalen bör besökas vart 3:e år.
- Vid besöken ska antalet individer räknas. Dessutom anges antalet blommande och icke blommande skott. En uppskattning av växtplatsens totala yta ska göras och markeras på karta.
- En uppföljning av restaureringsåtgärderna ska göras vid varje besök i området.

10. Referenser

Art-och habitatdirektivet, Rådets direktiv 92/43/EEG an den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, officiell svensk översättning, version 01.01.2007

Natura 2000 i Sverige, handbok med allmänna råd, Naturvårdsverkets handbok 2003:9

15–17 §§ Förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m. m.

Berg I & Öhrling H. 1988. ”Hotade skogsväxter i Ångermanland”. Länsstyrelsen Västernorrland

Löfroth, M m.fl.; 1997; Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000, Naturvårdsverket.

Ingelög Torleif *et. Al.* 1984; Floravård i skogsbruket. Skogsstyrelsen.

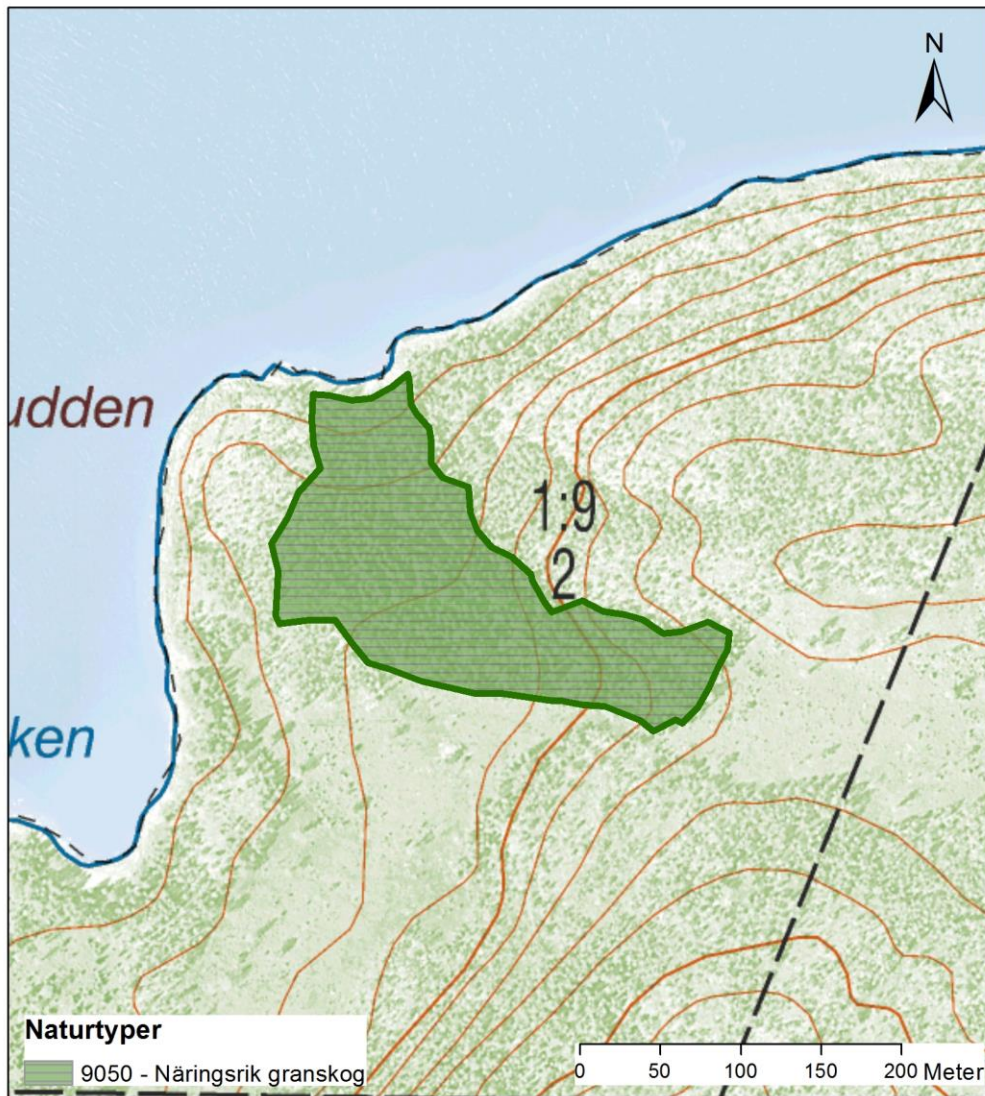
Cederberg, Björn, 2001; Skogsbrukets effekter på rödlistade arter, Artdatabanken, SLU.

Nitare, Johan m.fl., Signalarter –Indikatorer på skyddsvärd skog. Skogsstyrelsen.

Naturvårdsverket 2003. Natura 2000, Art- och naturtypsvisa vägledning.

11. Kartor

Kartorna nedan visar de ingående naturtypernas utbredning samt en översikt av området. Aktuell information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område finns på Naturvårdsverkets hemsida, kartverket skyddad natur. Observera att det är naturtypernas utbredning och förekomst i verkligheten som gäller vid en tillståndsprövning enligt miljöbalken. Det innebär att både rapporterad areal och det som framgår av naturanaturtypskartan (NNK) kan behöva säkerställas med ytterligare uppgifter, t.ex. fältinventeringar.

 Natura 2000

 Naturreservat

© Länsstyrelsen Västernorrland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan